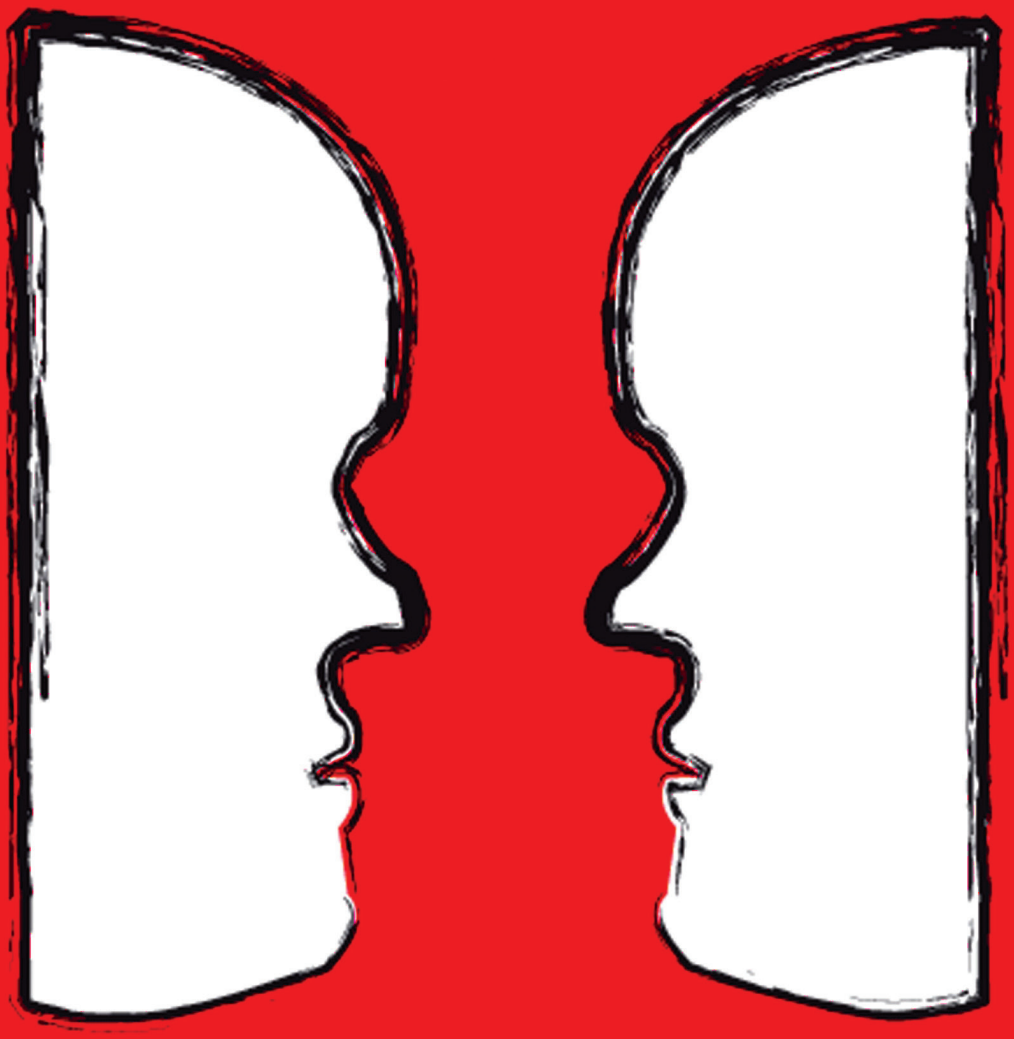

Filosofisch Café Hoogeveen

Programma voorjaar 2019

DENK mee & PRAAT mee

U bent van harte uitgenodigd om elke laatste dinsdag van de maand uw geest te scherpen tijdens inleidingen over interessante filosofische onderwerpen, waarbij er gelegenheid is van gedachten te wisselen.

Plaats:
Bibliotheek Hoogeveen (Willemskade 27)

Tijd:
Inloop: 19:00 – 19:30 uur
Aanvang: 19:30 uur

Entrée: € 7,00 (incl. koffie/thee)

Meer informatie:
Email: info@filosofischcafehoogeveen.nl
Website: www.filosofischcafehoogeveen.nl

Werkgroep Filosofisch Café Hoogeveen

Jan Hendriks

Klaas Reenders

Hans Haasjes

Alex van der Haar

Anneke Tiessens

Ernst Kuntz

dinsdag 29 januari 2019
GANESHA IN SILICON VALLEY.
prof.dr. Petran Kockelkoren, filosoof en cultureel antropoloog

"De wetenschap maakt de wereld beheersbaar, de mythe maakt haar bewoonbaar". Hoe modern we ook zijn, we zijn nog altijd in de ban van de mythe. In de hightechwereld van Silicon Valley zit Ganesha, de Indiase god met het olifantenhoofd, met een laptop op schoot. Politieke leiders op het wereldtoneel grijpen terug op mythische motieven als "de as van het kwaad" wanneer ze een alibi zoeken voor de strijd. In zijn boek "Ganesha in Silicon Valley" traceert filosoof en antropoloog Petran Kockelkoren de geschiedenis van onze mythische verbeelding, in antwoord op de mogelijkheden en bedreigingen van de globalisering. Tegenover de moderne onttovering van de wereld brengt hij de "filosofictie" en "technopoëzie" in stelling. Het is verhelderend als we de huidige geopolitiek leren begrijpen vanuit de beelden die nog steeds onze dromen en emoties aandrijven en die ongemerkt onderduiken in de media en technologie die we dagelijks gebruiken.

dinsdag 26 februari 2019
FAKE-NEWS, ALTERNATIVE FACTS, POST-TRUTH ERA: DE VERHOUDING TUSSEN WAARHEID EN DEMOCRATIE.
dr. Hans Harbers, socioloog en filosoof

"Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt ze wel", zo luidt een aloud gezegde. Dat klinkt geruststellend: het komt uiteindelijk wel goed – de waarheid zal zegevieren. Maar kunnen we daar nog wel vanuit gaan in een tijd waarin pertinente leugens worden gepresenteerd als alternatieve feiten, complottheorieën hoogtij vieren, en wetenschap wordt weggezet als "ook maar een mening"? Een tijd ook waar onder invloed van sociale media het verschil tussen nieuws en nepnieuws steeds moeilijker vast te stellen is. Niet toevallig werd "post-truth" in 2016 tot het woord van het jaar uitgeroepen – het jaar van de Amerikaanse presidentsverkiezingen en het Britse brexit-referendum.

Hoe hierop te reageren? Met meer onderzoek? Nog hardere feiten? Of snoeren we dan anderen de mond – in naam van de waarheid? Dat verhoudt zich dan weer slecht tot dat andere ideaal: de democratie. Hoe verhouden die twee zich eigenlijk – waarheid & democratie?

dinsdag 26 maart 2019
KLIMAATVERANDERING – WAT TE DOEN? PETER SLOTERDIJK – TIMOTHY MORTON – THICH NHAT HANH.
dr. Jan Flameling, filosoof

We leven in het antropoceen: het tijdperk waarin de mensheid als nooit tevoren zijn invloed op de aarde laat gelden. Die invloed heeft catastrofale gevolgen: het stijgen van de zeespiegel, klimaatopwarming, meer broeikasgassen en het uitsterven van soorten, zijn slechts enkele voorbeelden. Hoe het tij te keren? Hoe een homo ecologicus te worden? Wat te doen? In zijn lezing laat Jan Flameling u kennismaken met Peter Sloterdijk die ons voorstelt ons niet langer als "enkeling" en onverschillig toeschouwer op te vatten, met Timothy Morton die in zijn boek "Ecologisch wezen" ons vraagt op een andere manier om te gaan met niet-menselijke wezens en met Thich Nhat Hanh die ons oproept wakker te worden en vanuit liefde voor "Moeder Aarde" te leven.

dinsdag 30 april 2019
DE STUNTELAAR
drs. Bert de Vries, filosoof

"Ik stuntel dus ik ben": de postmoderne perceptie van de menselijke staat van zijn, omschreven met een knipoog naar Descartes, die nog kon betogen dat hij het onwrikbare fundament voor de mogelijkheid en betrouwbaarheid van kennis had aangetoond in het autonome, denkende "ik": "ik denk dus ik ben".
Wij leven in een tijd waarin dat denken in wetenschap en technologie een perfectie bereikt die, zoals de derde wet van Arthur C. Clarke stelt, niet te onderscheiden is van magie. Maar het is ook de tijd van de vierde Copernicaanse revolutie (en dus krenking van het menselijk subject). Niet alleen bevinden wij ons niet in het centrum van de kosmos, zijn we niet de kroon op een goddelijke schepping, en zijn we niet eens heer en meester in ons eigen bewustzijn – we kunnen onszelf voortaan beschouwen als de onbetekenende stumpers die de weg bereidden voor een wereldomvattend systeem dat geen denkers meer nodig heeft – alleen slaven.
"Ik stuntel dus ik ben" zou de leus kunnen zijn van het verzet tegen dit systeem. Maar wat houdt dat concreet in? Waarom zou de menselijke waardigheid gered kunnen worden door het te verbinden met menselijk-al-te-menselijk gestuntel? Daarover denkt en discussieert vanavond een filosofische prutser van de eerste orde: Bert de Vries.

dinsdag 28 mei 2019
LANG LEVE HET LEVEN: EEN OPWEKKENDE MORAAL VOOR DE 21E EEUW.
drs. Jan Warndorff, filosoof

Wij leven in het multiculturele dorp van de 21e eeuw. Dit is een nieuwe situatie die dan ook om een nieuwe manier van denken vraagt, geworteld in wat voor alle mensen wereldwijd op het spel staat: het alledaagse leven zelf. Daar heeft de westerse filosofie zich nooit goed toe kunnen verhouden, omdat het de mens als kennend wezen tegenover de wereld als kenbare werkelijkheid stelt. Terwijl het leven juist geen rationeel kenbaar ding betreft. Met behulp van oosterse filosofie en van de levensfilosoof bij uitstek, José Ortega y Gasset, blijkt de uitdaging erin te bestaan om het leven te benaderen, niet als iets om te leren kennen, maar om zo goed mogelijk van te houden. Maar hoe doe je dat, wat houdt het in – en is het ook mogelijk om liefhebbend te denken?

ZOMERCURSUS 2019

In de afgelopen jaren hebben we geëxperimenteerd met het houden van een zomercursus in Hoogeveen en omgeving. Daarmee hebben we goede ervaringen opgedaan. Ook in 2019 gaan we daarom weer een zomercursus o.l.v. Arend Jagersma organiseren. Op het moment van het verschijnen van deze folder is hierover verder echter nog te weinig bekend om te publiceren. Zodra dat wel het geval is, gaan we dat vermelden op onze website en sturen we daarover een nieuwsbrief rond. Houd daarom onze nieuwsbrieven en onze website in de gaten.

Contactgegevens Filosofisch Café Hoogeveen

Email: info@filosofischcafehoogeveen.nl
Telefoon: 0528 - 272 899
Website: www.filosofischcafehoogeveen.nl